

Dosarul nr. 2ra-1084/23
2-22165314-01-2ra-02082023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Sușchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Cotruță, D. Dulghieru, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

14 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Lucia Rusu împotriva lui Ion Dulap privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în sumă fixă și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 10 noiembrie 2022, Lucia Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Dulap, prin care a solicitat încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în sumă fixă a câte 2 500 lei pentru xxxxx și xxxxx, în sumă fixă de 3 000 lei pentru xxxxx, care deține grad de dizabilitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Lucia Rusu a indicat că a fost căsătorită cu Ion Dulap. Din relațiile de căsătorie s-au născut copiii xxxxx, xxxxx și xxxxx. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 februarie 2019 căsătoria s-a desfășurat, s-a stabilit domiciliul copiilor minori cu mama.

Reclamanta a menționat că inițial Ion Dulap contribuia la întreținerea copiilor cu produse alimentare, haine și achitarea facturilor pentru serviciile comunale, însă deja de câteva luni nu mai dorește să contribuie la întreținerea materială a copiilor.

Lucia Rusu a susținut că se află într-o situație materială dificilă, pârâtul nu-i acordă ajutor, suportă de una singură cheltuielile ce țin de întreținerea și educația copiilor minori. Fiul, xxxxx este invalid cu grad de dizabilitate sever, lunar necesită cheltuieli pentru acțiuni de reabilitare, medicamente și cheltuieli pentru transport, costuri pentru care de una singură nu face față.

Reclamanta a afirmat că ambii părinți trebuie să participe la creșterea, educarea și dezvoltarea copiilor minori comuni, iar în cazul în care Ion Dulap se eschivează de la întreținerea acestora, din contul ultimului urmează a fi încasată pensia de întreținere a copiilor minori.

Lucia Rusu a susținut că pârâtul activează în domeniul construcției de câțiva ani și acumulează venit lunar aproximativ de 30 000-40 000 lei, care era folosit pentru necesitățile familiei și copiilor.

Prin hotărârea din data de 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lucia Rusu, s-a încasat de la Ion Dulap în beneficiul Luciei Rusu pensia de întreținere a copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx în sumă de 1 500 lei pentru fiecare, iar pentru copilul minor xxxxx, născut la xxxxx în sumă de 2 000 lei, începând cu 10 noiembrie 2022 până la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Ion Dulap în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 800 lei. (f.d. 70, 73-80)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel la 17 ianuarie 2023 în termen, de către Lucia Rusu, reprezentată de avocatul Svetlana Mazur. (f.d. 72)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 30 mai 2023 a respins apelul declarat de către avocatul Svetlana Mazur în interesele Luciei Rusu, a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d.114,115-122)

Instanțele de judecată, în temeiul art. 38, alin. (2), art.74, alin.(1), art.75, alin. (1), (2), art.76, alin.(1) și (2) din Codul familiei, în coroborare cu art. 3, alin. (1), art.18, alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, raportate la materialele cauzei, au concluzionat că cererea de chemare în judecată este parțial întemeiată, deoarece părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

Totodată, în cazul lipsei unui acord între părinți sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copilului minor sau ale unuia dintre părinți, instanța judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copilului minor, mărimea și modul de plată a acestei pensii.

La caz, instanțele de judecată au constatat că Ion Dulap în calitate de tată al copiilor minori nu acordă întreținere materială copiilor, prin urmare, acesta urmează să achite pensia de întreținere a copiilor minori xxxxx, xxxxx și xxxxx până la atingerea majoratului copiilor, or potrivit art.18, alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Instanțele de judecată, luând în considerație că Ion Dulap deține venituri neregulate și fluctuabile, au determinat cuantumul pensiei de întreținere în sumă fixă, ținând cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copiilor.

Referitor la cuantumul pensiei alimentare solicitat de către Lucia Rusu de a fi încasat din contului lui Ion Dulap, instanțele de judecată l-au apreciat ca fiind exagerat, or întreținerea copiilor minori este pusă în seama ambilor părinți, iar suma pensiei de întreținere a copiilor minori trebuie să fie reală și necesară și să nu fie în detrimentul celuilalt părinte.

Mai mult decât atât, în cazul încasării pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să se țină cont de starea materială și familială a părților, de

informația eliberată de Biroul National de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență pentru un copil, precum și de alte circumstanțe importante.

Faptul că Lucia Rusu pretinde că are cheltuieli lunare în sumă de 20-27 000 lei nu este determinant în acest sens, or la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, se ia în considerare, ca circumstanță stabilită, informația prezentată de Biroul National de Statistică din Republica Moldova despre valoarea minimumului de existență pentru un copil, precum și starea materială a celui alt părinte.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 126-129)

În motivarea recursului avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, a invocat prevederile art. 432, alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă și a menționat dezacordul cu soluțiile adoptate de către instanțele de judecată. Totodată a reiterat circumstanțele de fapt și de drept relatate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 30 mai 2023, expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 20 iulie 2023. (f.d. 123)

Recursul depus de avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, la 08 iunie 2023, este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, 26 ianuarie 2023.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 08 iunie 2023, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 08 iunie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432, alin. (1) alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (1) alin. (2), din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare 08 iunie 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Svetlana Mazur, în interesele Luciei Rusu, împotriva deciziei din data de 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă